

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

BIS IN MENSE PRODIT

Pretium subnotationis annuae, *praesolvendum*, in Italia est Libel. 10;
ubique extra Lib. 15, M. 12, Sch. 12, Doll. 3.

Inscriptiones et omne genus indicationes pretio aequissimo referuntur, quod est in extremis commentarii paginis
Lib. 0.50 pro *unoquoque centimetro quadrato*.

Cuncta mittantur ad ARISTIDEM LEONORI *equitem, VOCIS URBIS possessorem et administratorem*

ROMA — *Via Alessandrina, 87* — ROMA

Subnotatio fieri potest:

IN ITALIA	IN ANGLIA	IN STATIBUS FOEDERATIS AMERICA SEPTENT.	IN BELGICA	IN CANADA ET NEWFOUNDLAND
Apud DESCLÈS, LEFÈVRE ET SOC. ROMAE, Via Santa Chiara, 20-21.	Apud BURNS AND OATES LONDON W. — 25, Orchard Street.	Apud COMMISSARIAT OF THE HOLY LAND. NEW YORK, 118 W 95th St.	Apud DESCLÈS, LEFÈVRE ET SOC. BRUXELLES, Rue de la Montagne, 52.	NEW YORK (U. S. Americ.), 148 W 95th St.
IN GALLIA	LUGDUNI	LUTETIAE PARISIORUM	INSULIS (LILLE)	
	Apud DESCLÈS, LEFÈVRE ET SOC. Rue Victor Hugo, 5	LIBRAIRIE VIC ET AMAT CHARLES AMAT SUCC. Rue Cassette, 11.	Apud DESCLÈS, LEFÈVRE ET SOC. Rue de Metz, 41.	

RERUM INDEX

MAIORA IMPERIA QUAE NOSTRA AETATE HABENDA SINT.	Eucalyptus.
DE ISAACO THOMA HECKER	C. I.
FRANCISCUS COPPÉE POETA	D. Tamilia.
EX GALLIA. — DE GALLIAE CONDITIONIBUS IN PRAESENTIAM.	Senior.
LATINAE ADNOTATIONUNCULAE	F. R.
AN FLORUM USUS FUERIT IN EXSEQUIIS VETERUM CHRISTIANORUM.	I. Bonavenia.
« GUSTAVE ZÉDÉ » NAVIGIUM IN MARE NUPER DEDUCTUM	Laelius.
DE IUDAICA GENTE IN EUROPA	B. Nelli.
DE IUDITH TABULA PETRO ALDI AUCTORE	I. Cascioli.
IN MEMORIAM	C.
ANTHEA (<i>Eamus ad Ipsum</i>)	P. Angelini.
DE CALIFORNIA EIUSQUE INCOLIS	Alpha.
DE NEBULOSIS INTER SIDERA ORIONIS ET CETE	H. D. V. Pleralice.
BACCHANALIA ROMANA UT OLIM CELEBRATA, UT NUNC	Franc. X. Reuss.
GRATUS COLUMBIANORUM ANIMUS IN CHRISTUM IESUM	N.
ANNALES	Egnatius.
ACTA SANCTAE SEDIS	Thomas.
LOGOGRIPIUS	C. De Angelis.

ROMAE

EX OFFICINA FORZANI ET SOCIJ

M DCCC XCIX

DESCLÉE, LEFEBVRE & S.

SANCTAE SEDIS APOSTOLICAE ET S. RITUM CONGREGATIONIS TYPOGRAPHI

PARIGI - LIONE - LILLA - TOURNAI - BRUSSELLE - BRUGES - GAND - MALINES - ANVERSA - TOLOSA

LIBRERIA CATTOLICA INTERNAZIONALE

ROMAE — Via Santa Chiara, 20-21 — ROMAE

Editiones Liturgicae

quae Typis Societatis Desclée, Lefebvre & Soc. in lucem prodeunt, revisae atque approbatae sunt a S. Rituum Congregatione.

Missalia.

- Missale Romanum**, in-fol. (40 × 27 1/2). Solutum: Lib. 40; religatum *maroniano rubeo*, foliis flavi coloris: Lib. 55; inauratis: Lib. 60.
- Missale Romanum**, in-fol. parvo (34 1/2 × 23 1/2). Solutum: Lib. 30; religatum ut supra: Lib. 42 vel 47.
- Missale Romanum**, in-4 (30 1/2 × 21 1/2). Solutum: Lib. 20; religatum ut supra: Lib. 20 vel 24.
- Missale Romanum**, in-8 (24 1/2 × 15 1/2). Solutum: Lib. 10; religatum ut supra: Lib. 16.50 vel 18.50.
- Missale Romanum**, in-18 (14 1/2 × 8 1/2). Solutum: Lib. 6; religatum ut supra: Lib. 8; *zigrino*, foliis inauratis: Lib. 10.50.
- Missale Pontificale**, in-32 (12 1/2 × 7 1/2). IUXTA MISSALE ROMANUM, IN QUO CONTINENTUR OFFICIA TOTIUS ANNI, TAM DE TEMPORE, QUAM DE SANCTIS, ADQ. VARIIS OCCASIONIBUS IN ADVERSIS PRO VESTIBUS ET LACRIMIS VARIETATIBUS DISPOSITA. Solutum: Lib. 2.50; *tele* religatum, foliis rubri coloris: Lib. 3.50; *zigrino*, foliis inauratis: Lib. 5.
- Missae pro Defunctis**, in-fol. (40 × 27 1/2). Solutum: Lib. 4.50; *tele* religatum: Lib. 7.
- Missae pro Defunctis**, in-fol. parvo (34 1/2 × 23 1/2). Solutum: Lib. 2.75; *tele* religatum: Lib. 6.
- Epistolae et Evangelia**, in-fol. magno (40 × 27 1/2). Solutum: Lib. 15; *ligaturae ad libitum*.
- Canon Missae ad usum Episcoporum ac Praelatorum** solemniter vel private celebrantium, in-folio magno (40 × 27 1/2). Solutum: Lib. 25; *ligaturae ad libitum*.
- Missae Solenniorum festorum e Missali Romano excerptae ad usum Episcoporum ac Praelatorum** solemniter celebrantium, in-fol. magno (40 × 27 1/2). Solutum: Lib. 15; *ligaturae ad libitum*.
- Missale Monasticum**, in-fol. parvo (34 1/2 × 23 1/2). Solutum: Lib. 30.
- Missale ad usum FF. Praedicatorum**, in-folio parvo (34 1/2 × 23 1/2). Solutum: Lib. 40.

Breviaria.

- Breviarium Romanum**, 3 vol. in-4 (28 × 19 1/2). Editio cho-ralis, permagnis characteribus impressa. Solutum: Lib. 48; religatum: Lib. 54; *zigrino*, foliis inauratis: Lib. 64.

NB. — Omnes quas supra diximus editiones novissimas additiones atque emendationes continentes, characterum rubro nigroque impressae, pluribus sacris figuris aliisque ornamentis, necnon cantu ecclesiastico ornatae sunt.

Plura etiam adsunt SUPPLEMENTA pro diversis locis vel Congregationibus religiosis.

Breviarium Romanum, 4 vol. in-12 (17 1/2 × 10 1/2). Editio valde utilis illis Sacerdotibus qui aliquo defectu in visu laborant; characteribus enim valde amplis impressa est, quin eius crassitudo incommodum afferat. Solutum: Lib. 28; *zigrino* religatum, foliis inauratis: Lib. 48.

Breviarium Romanum, 1 vol. in-12 solutis fasciculis (17 1/2 × 10 1/2) pro iter agentibus. Solutum: Lib. 22; *zigrino* religatum, foliis inauratis: Lib. 33.

Breviarium Romanum, 1 vol. in-12 totum (17 × 10). Solutum: Lib. 15; religatum ut supra: Lib. 19.

Breviarium Romanum, 4 vol. in-16 (16 × 9 1/2). Solutum: Lib. 24; religatum ut supra: Lib. 42.

Breviarium Romanum, 4 vol. in-18 (14 1/2 × 8 1/2). Solutum: Lib. 20; religatum ut supra: Lib. 38.

Breviarium Romanum, 2 vol. in-18 (14 1/2 × 8 1/2). Solutum: Lib. 15; religatum ut supra: Lib. 25.

Breviarium Romanum, 4 vol. in-32 (12 × 7 1/2). Solutum: Lib. 16; religatum ut supra: Lib. 28.

Breviarium Romanum, 1 vol. in-32 solutis fasciculis (12 × 7 1/2) pro iter agentibus. Solutum: Lib. 16; religatum ut supra: Lib. 21.

Breviarium Monasticum, 4 vol. in-8 piccolo (20 1/2 × 13). *Broché*: Lib. 40; *zigrino* religatum, foliis inauratis: Lib. 70.

Breviarium ad usum FF. Praedicatorum, 2 vol. in-4, IUXTA RITUM S. ORDINIS PRAEDICATORUM, AUCTORITATE APOSTOLICA APPROBatum ET R.M. PATRIS FR. IOSEPH MARIAE LARROCA HUIUSDEM ORDINIS MAGISTRI GENERALIS IUSSU EDITUM. Solutum: Lib. 40; *ligaturae ad libitum*.

Horae Diurnae.

Horae Diurnae, in-32 (13 1/2 × 8). Solutum: Lib. 3.50; *zigrino* religatum, foliis inauratis: Lib. 6.25.

Horae Diurnae, in-32 (13 1/2 × 8). Solutum: Lib. 4; religatum ut supra: Lib. 6.75.

Horae Diurnae, in-48. Solutum: Lib. 5; relig. ut supra: Lib. 7.75.

Horae Diurnae, in-32 (17 × 7 1/2). Solutum: Lib. 3; religatum ut supra: Lib. 5.50.

Horae Diurnae, in-24 (14 × 8). Editio solo caractere nigro impressa. Solutum: Lib. 1.50; religatum ut supra: Lib. 5.

Horae Diurnae Breviarii Romano-Seraphici. Solutum: L. 5.50.

Horae Diurnae Breviarii Augustiniani. Solutum: Lib. 5.50.

Catalogus omnium nostrarum editionum liturgicarum cum speciminibus et pretio ad rogantem mittetur. Venales autem prostant omnes nostrae publicationes in sequentibus sedibus, ubique sub ipsomet nostro nomine: ROMA, via S. Chiara, 20-21 — PARIS, rue St-Sulpice, 30 — LILLE, rue de Metz, 41 — LYON, rue Victor Hugo, 5 — BRUXELLES, rue de la Montagne, 52 — GAND, rue aux Vaches, 16 — ANVERS, Kipdorp, 22 — TOURNAI, Avenue de Mairie

ET APUD OMNES BIBLIOPOLAS.

OMNIUM CATHOLICARUM EPHEMERIDUM SUBNOTATIO PER NOS FIERI POTEST

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

PRETIUM SUBNOTATIONIS:

In Italia Lib. 10
Ubique extra. Lib. 15, M. 12, Sch. 12, Doll. 3

BIS IN MENSE PRODIT

POSSESSOR ET ADMINISTRATOR:

ARISTIDES LEONORI, eques.
ROMAE - Via Alessandrina, 27.

MAIORA IMPERIA

QUAE NOSTRA AETATE HABENDA SINT

DE regnis sermonem habituro liceat mihi affari lectores iisdem versibus, quibus Horatius vocabulorum vices significabat:

*Mulla renascuntur quae iam cecidere cadentque
Quae nunc sunt in honore.*

Omnia sunt eidem obnoxia sorti, quae cuncta sub luna caduca et mortalia fecit.

Regna, exiguis profecta initiis, postquam per virtutem ad culmen pervenerunt, laborare magnitudine sua, socordia deinde ac ignavia sensim languescere, donec omnino occidunt, et nova surgunt. Saepe quae diu prostrata iacuerunt multo post tempore revirescunt, itidemque alia grandescunt regna quae nunquam putaremus.

Haec mecum animo repetebam quum praesentem potentiorum nationum conditionem considerare, quarum alias ascendere, alias summum pertingere fastigium, alias paulatim descendere et quasi ad occasum properare videmus.

Quis tam brevi tempore Borussiae haud magnas opes in tantum imperium coalituras putasset? Atque haec modo regio exercituum robore, incolarum numero aliisque de caussis ipsi antecellit Galliae, quae paullo ante primas in Europa tenebat. Et quamvis hominum ingenio, industria atque artium progressu illustrem Gallia locum obtineat, nemo inficias ibit, dum utriusque nationis vires et praesidia pensitet, fore ipsam magno periculo si belli fortunam iterum cum Germania experiatur.

Quod etiam de Austria putandum videtur propter acerbas animorum dissensiones ex gentibus linguis moribusque dissonis, quibus coalescit imperium. Quae res, quum eius in dies augeat infirmitatem, nonnihil gignit timoris ne proxime in plura regna dissolvatur. Nec Italiae conditio melior, aere alieno oppressae, et quae multis pacis bellique praesidiis adhuc destituta, recenti sua constitutione debiliior apparet.

Verum Russia, Anglia simul cum Germania mihi videntur ceteris nationibus longe praestare. Quippe situ tutissimae regiones, omnique copiarum genere abundantes, pedestri ac maritimo milite praepollentes, cunctis imperiis, quae aetate nostra vigent, praepollentes sunt. Adde ditissimas colonias, vastissimas possessiones, latissima territoria, alacre cum omnibus terrae populis commercium, quibus, Anglia praesertim, ceteras supereminet nationes, et senties opi-

nionem eorum labefactari qui sex hactenus maiora imperia in Europa existimarunt.

His, quae modo dixi imperia, nonnulli Americae septentrionalis civitates addendas censent; nec fortasse immerito. Numero enim civium et divitiis maxime pollent; animi autem omnium, recentibus elati victoriis, maioris dominationis cupiditate magis in dies incenduntur.

Quatuor igitur maxima in orbe terrarum imperia habenda videntur, Russia, Germania, Anglia et Americae foederatae civitates. Utinam hoc latinae nationes considerent! haud dubium quin, foedere inter se inito, pristinam dignitatem sint recuperaturae, praesertim quum unius religionis vinculum hominum ingenium et nationes praestantiores efficiat, si tamen coniunctae. Adhaereant Pontifici suo, qui non semel eas ab interitu liberavit: intercidunt regna licet potentissima, super eorum ruinas assidet victrix Ecclesia, cui Deus omnipotens imperium sine fine dedit.

EUCALYPTUS.

DE ISAACO THOMA HECKER

TEMPUS ita ferre videtur ut Isaaci Thomae Hecker ignorance teneri indignum sit; usque eo et libri in illum conditi et habitae in commentariis controversiae, aperire hominem potuerunt eiusque consilia in aspectum lucemque proferre. Hecker enim is est quem haud pauci studiose speculantur atque custodiunt, viae ducem subsequuntur, amant, pioque, pene dixerim, cultu observant; alii, contra, eius doctrinae repugnantes, ipsum eiusque asseclas quasi novarum rerum nimis cupidos contractiore vultu intuentur. Ex qua animorum contentione diversa, illud intellegere licet, Isaacum Hecker praeclaris factis ad singularem laudem ascendisse; de viro enim, qui ab omni existimatione inops sit, acris disputatio nulla habetur, itemque facile coniciat, virum qui in tantam veniat controversiam, etsi aliquo in nomine carpi potest, vestigia tamen virtutum nec leviter pressa, nec ad exigui praedicationem temporis reliquisse.

Isaacus Hecker e tenebris est in lucem evocatus; a primo enim aetatis tempore opificem egit; mox vero se in sacram familiam, cui nomen a SS. Redemptore, dicavit inivitque sacerdotium; denique priore sodalitate abs se abiudicata, religiosum coetum a Paulo apostolo condidit ad quem mentem animumque usque ad extremum spatium adiunxit.

At, ceteris praetermissis, quae vel in homine obscurissimo deprehendere licet, ea iuvenit maxime persequi, quibus ille admirabilis exstitit. Ab ineunte aetate vehementi cupiditate raptus est veri asse-

quendi; cum enim alta caligine eius mens occuparetur atque in iis quae tum Deum esse docent, tum homines ab Ipso fuisse conditos, ancipiti cura distraheretur, nullo usus doctore, quaestiones omnium maximas expedivit. Quarum investigationum difficultatem admirabilis ille doctrinarum amor molliovit, cuius beneficio sive opus manu et arte exerceret, sive cessatione reficeret vires, firmo animo in philosophiae studio, quae de moribus est ac de vitae societate, conquiescebat, ita tamen ut quemadmodum in vitae instituto, sic in discendi quoque genere suus esset omnino. Doctrinam vero quae in actione versaretur mirifice spectans, nullo modo adduci potuit ut ad illas disciplinas animum conferret quae ab usu essent alienae atque artis praeceptis continerentur. Studio autem doctrinae comparandae illa accessit omnium maxima laus, qua, nulla consilii mutatione, in recte agendo numquam a se ipse discesserit. Ex hoc constantissimi animi ingenio quo, quum aliquid semel habuisset exploratum et cognitum, omnia perpeti paratus esset ne a se ipse dissidere videretur, initia, ut arbitror, profecta sunt catholicae ab eo fidei suscipiendae.

Virum sane iis omnibus in exemplum qui candida veritate nihil pulcrius esse arbitrantur! Quis vero non consentiat eum exquisitissimis verbis esse effendum tum quod, verum assequutus, fidem mentis susceperit vitamque in christianorum morem instituerit, tum maxime quod coeleste hoc munus uni Deo acceptum retulerit, praeterea nulli? Rerum usu didicerat, illud plurimorum vitio fieri ut existiment, ab errore seiunctis veri lucem patere omnem; quorum vero mens errore opprimatur nullam iis esse veri assequendi vim aut facultatem. Nam hoc in animum induxerat, esse hominum omnium ducendam rationem, sibi imperare non poterat ut crederet, praeclaris facinoribus nullo modo posse improbos viros prudentium sequi vestigia, verumque omne ab eorum intelligentia abhorre. Quapropter ita sentiebat, ea quae bona sunt ac vera, suapte vi hominum mentes animosque percellere, nec ideo esse despicienda quod in hominem cadant qui vitiis sit aut erroribus obrutus. Quam quidem sententiam ad usum adiungendam curavit maxime ut quam plurimos pravis opinionibus liberaret, catholicae religioni restitueret, ab effreni licentia ad rectam vitae rationem deduceret. Etenim illud nemini est obscurum, Isaacum Hecker divini cultus promovendi studio incensum, industriam omnem in id contulisse ut ad Deum colendum homines, quam liceret plurimos, adduceret, eosque et ad virtutem fingeret et christianae fidei sententiae praeceptisque informaret. Quod ut adsequeretur novam quandam ingressum fuisse rationem, ex iis quae in contrarias partes fuerunt nostra hac aetate disputata, pervulgatissima res est.

Nova haec paucis complectar, iis relicto iudicio, qui hoc in genere sunt sapientissimi summaque auctoritate pollent. Ipsi quae vera sint, quae falsa iudicent, iidemque cernant consequentia atque ambigua

* VARIA *

*Facile decembris Averno,
Sed remaneat gradus!*

Vna. Aenid. lib. VI.

Non iniucundum et fortasse lepidum, quod contigit in oppido Stabiae prope Neapolim, festo patroni sancti Catelli die.

Pulvis pyricus sphaeris inclusus chartaceis incandebatur magnum datus fragorem repentinis combustione, cum moris illic; at media in fulguratione incantum manu gerentem immane periculum intercepit, manumque laceravit urens.

Tetanus brevi deduxit vulneratum ad ultima, et funebri pompa inter gemebunda palmi carmina et luctus civium tubis lugubriter moesta concinentibus mortuum corpus comitabantur ad coemeterium.

Sequenti die ad sacra facienda omnibus rite dispositis, vespillones et aedituus praesto erant, illi immolari iussit corpus, hic cereos accensurus ad missam.

Tunc aedituus vixit est extincti hominis vultus non exsangui, non decolor; quae signa mortis erant ab ore decesserant.

Stupet; circum; cavens lacis aliquam fraudem, oculorum timens errorem, iterum circumgraditur.

Res fide maior erat, et pondere maximo veritas urgebat. Accedit itaque; cor explorat; vita revelabatur in palpit. Andet insuper. Brachium iacens trahit; iacens capienti non obstat, at tumentis resistit, sibi que brachium vindicat.

Conclamant cum aedituo turba videndum, lactantes legunt planus, sacri interrupta flammis. Magnificus, familia, ruit aedituus, vixit. Reviviscentem reducant lactantes, qui firma nunc utitur valentia.

*

Maximum, quod est, simulacrum.

Celeberrimus olim Rhodiensis Colossus; nec minoris habenda erat, quamvis non sequarent, illa Domitiani radiata statua et illa Neronis, quae facile vel ab Albanis montibus cernebantur; adeo super aedificia, ipso non excepto Amphitheatro Flavio, quum conditum est, eminebant! Sed omnes longe superare videtur Buddae

simulacrum in principe olim Iaponis urbe Kamakoua, et in excellentissimo foro assurgens in altitudinem metrorum viginti.

In medio ventris interius templum sibi sacrum habet, ipse sibi templum ac numen. Caput monstruosum negat convenientias omnes reliquo corpori, quum uno de triginta metris fascia aegre ambiatur. Quid vero de ore illo, cete magis quam homine digno?

Monstrum horrendum informe ingens.

Libertatis simulacrum, quod Galli ad Americanos dono miserunt, ut phari praestaret officia, in portu New-York, post Buddense hoc, nostris diebus habetur alterum; proportionibus et gratia primum.

*

Loca.

— Quid est patrimonium? — inquit filius. — Patrimonium, mi fili — respondit pater — est quod filio relinquit pater. — Matrimonium igitur — pergit filius — est quod relinquit mater.

Olim nauta funem longum extrahebat ut terminum eius adipisceretur. Quum diu eum retraxisset nec terminum invenisset, impotenter exclamavit: — Quidam stultus huius funis abscidit terminum!

Scotus quidam, qui peregre habitabat, inter dona die natali suo accepit carduum ingentem, Scotiae insignis. Amicus, Scotum salutatum veniens vidensque carduum in mensa iacentem, ei dixit: — Pace tua, nesciebam te ad coenam esse.

B. MACRAE.

*

Explorationes oceanographicas.

Doctor Chun apud promontoria Bonae Spei versatur, una trahens quotquot eo praeside missi sunt.

Bono alite incohata dimidium facti iam absolvent; nam explorationes submarinae sexcenta bacteriorum, spongiarum, crinoidarum, ofuridarum et huiusmodi, novasque species ab imis oceani profunditatibus excerpta compararunt.

Ab urbe Capetwon ad syrtis Agulhas explorationis procedet, et antarcticas regiones, prae-

sertim Victoriae, antea vix delibatas attinget. Inde erit in Oceaniam cursus; Sumatra insula meta.

*

Exploratio septentrionalis poli.

Regius adolescens Aprutiorum dux, comitantibus Frigerio et Cagni militari in re ipsum adiuvantibus, principes Daniae et Svevae dominationis urbes adibit, demigraturus aestivo tempore in septentrionales regiones, sive Spitzberg, sive Terram Francisci Iosephi.

Redeunte mense martio anni MDCCC articum orbis terrarum cardinem attingere curabit, quo occupato revertetur fortasse mense augusto aut septembri sequentis anni.

Magnam inde utilitatem accessuram sperant iis disciplinis, quae phaenomena electrica, magnetica, meteorologica et geographicas notiones exquirunt.

*

Exploratio Americae australis
ad regiones Amazonum.

Dum in Nordicas ii, Augustus Franzoi Africae perlustrator, Orestes Mosca, medicus Razzoboni, Quintinus Pene et Guidus Widoni in Amazonum terram (australis Americae regionem) procedunt, ad ea paranda quae sint ad investigationem profutura; haec namque loca, quamvis uberrima, parum nota, et raro peragrata, magnam vestiganti segtem in flora et fauna pollicentur.

Rediens omnia Franzoi describet, ad ineundum iter septembri proximo regis verbis hortatus.

*

Polum ne occupaturus?

Quoniam de explorationibus ad polum sermo fuit, addimus quae articum respiciunt. Doctor Welmann attingit litora, quae Francisci Iosephi nomine insignia sunt. Inde scribit se sperare perventurum ad ultima; et nunc proculdubio illic agit hiberna. Redeunte vere, trahea ducta a canibus, ducentorum chilometrorum addito itinere, mathematicum poli centrum occupabit, quod quinquaginta diebus circiter assuetur.

LIBRI ET COMMENTARII DONO ACCEPTI

Frè Angelico da Fiesole. Sa vie et ses travaux, par ÉTIENNE BEISSAT, S. L.; ouvrage traduit de Fallemand par JULES HELBIG et précédé de 10 planches et de nombreuses gravures dans le texte. Société de Saint-Augustin, Desclée, De Brouwer et Ce, Lille, MDCCCXCIX.

STEFANO GROSSO, *Delle opere di Guido Ferrari*, latinista, archeologo, storico novarese, e di Gaspare Garatoni, critico, filologo, latinista ravenate. Nuova edizione con appendice.

CESARE DE TITTA, *Un'ode di Saffo voltata in latino e in italiano, con alcune note critiche su le versioni di V. CATULLO e U. FOSCOLO*. Lanciano, 1899.

FRANCISCUS MASSI, *Monumenta Vaticana versibus descripta*. Editio altera locupletior. Venit L. 250 apud officinam Forzani et C., Romae.

GINO MALVASI, *Nel quarto centenario di Gerolamo Savonarola*. Mirandola, 1899.

— Loreto. Mirandola, 1899.

P. VIRGILII GENINI *Minutiae*, lib. I et II. Mediolani, 1899.

Rivista internazionale di scienze sociali e discipline ausiliarie. Anno VII, fasc. di gennaio 1899.

Die Nation. Berlin.

Praeco latinus. Philadelphiae.

La Vita Nova. Napoli.

L'Osservatore Cattolico di Milano, 1899.

La Rievolutione. Trieste.

Esperia. Caserta.

Kölnische Volkszeitung. Köln.

The Review. St-Louis, Missouri.

Revue Ecclesiastique. Valleyfield.

Boletín, Revista de la juventud católica de Valencia.

Deutsches Volksblatt. Stuttgart.

La Voce Cattolica. Trento.

La Vera Roma. Roma.

Giornale Arcadico. Roma.

Spiew Koscielny. Warszawa.

Il Marzocco. Firenze.

La Scuola secondaria italiana. Milano.

Il Cavalier cortese. Firenze.

Revue Bibliographique belge. Bruxelles.

La Cruz. Madrid.

Revista ilustrada del Colegio de San Francisco. Santander.

La Toga. Roma.

Emporium. Rivista mensile illustrata d'arte, letteratura, scienze e varietà. Bergamo, 1899.

passim bacchantia, nulla denique fides, nulla securitas; simul haec nobis omnia lugubriter ingruerunt.

Quid si ira furem, si furor arma ministret, si civile aliquod instauretur bellum, et simul omnes nostrates civili Marte decernant? iam hic regem, ille imperatorem, tertius consulem et rempublicam, quartus socialistarum leges, quintus nihilistarum placita, sextus voltairianum atheismum, septimus Caroli Magni religionem et Aloysii IX mores tuendos praesumat?

Septem sunt castra disposita, nondum tamen armis munita; at, nisi Deus intersit, fortasse munienda. Quid retinebit armatos? Hoc unum spero, si quisque consideraverit se adversos sex habiturum, ita ut dum singuli pugnant, universi vincantur. A quonam? Apocalyptica tempora! Ab eo fortasse « qui de septem est, et ipse octavus est, et in interitum vadit ».

Sed inter haec me non modo securum facit, sed recreat cogitatio, qua nostros aspicio in illud incumbere, ut omnia ad humanae industriae festum parentur, quod vulgo *Expositio universalis*, seu *internationale* nominatur.

Hoc non humano, sed prope divino consilio, assentientibus exteris nationibus et hortantibus, et se coram fore spontentibus et interfuturas pollicentibus, in summo hoc reipublicae tempore oblatum datumque videtur.

Ingens hominum frequentia, ingens ex frequentia utilitas populum non dementem admonent de pace servanda, de quiete tuenda et hanc pacem et hanc nobis quietem imponunt tot eximii opifices et artifices, qui non mediocri dispendio undequaque conveniunt, res, industrias, adinventionesque suas Parisiis coram universo humano genere exposituri, ostensuri, ostentaturi quoque, si placet, certe utilitatem, notiones, cominoda, pretium et praemia relaturi.

Fervet opus in apparandis mansionibus unicuique populo, tum iuxta singulas artes, tum iuxta singulas res et adinventia. Ab acu ad clavam, ab elephante ad murem suis cuique locus.

Miratur interea Sequana pontes audaci ferro a ripa ad ripam transmissos ut facilis ubique sit adeunti via, transitus obviis. Ponte centum ac decem patente metris hiatu magno, fluentum ad mare festinans subitus abit.

Bina palatia res accipient, sed haec potius quam palatia, urbes mihi iure nuncupandae videntur. Quod minus est, iam ad tholum et contignationem erectum, fabris murariis strepit tecta molientibus. Ubique simulacra, fontes, viridaria, deliciosa nemora, floribus halantia et redolentia suave prata, tabernacula ad musicae cultum, officinae, tabernae, aulae coenatoriae, coenacula, theatra, quicquid desiderabile est oculis, auribus, victui, omne congeritur iam et disponitur.

Vobis, qui ex Italia estis, iucundissimus constitutus est locus; atque id iure; nam iucundissimum vobis Musae fecerunt ingenium, et per omnia versatilem indolem, perfusam suavitate et gratia. Iam igitur ne dicatis nos in vestra tortis oculis consueri. Sequanae imminens, quem nos *Quai d'Orsay* dicimus, vobis adscribitur locus, vestrisque rebus collocandis ac disponendis, ubi optima apud vos artes, in quibus adeo excellitis, suo lumine coruscabunt.

Ut quid adhuc segnes? Reliquae gentes iam spatia occupant, et quae sunt aedificanda aggrediuntur. Vos cur inertes?

Nos (parce hospitibus) medii inter omnes erimus, et via (iam in ore Parisiensium impositum instinctu

populi percrebrescit nomen), via, inquam, « Adventus nationum », *Avenue des nations*, appellatur.

Belgae et Batavi limpida et lucentia sua tecta, Suevi casas prout sunt ad horrentia illa semper furentis oceani litora, muniunt; Germania pulcherrimum quid maturat exstruendum, quale ad Rheni ripas habetur; Anglia castellum Bradfordiense, a ducissa Kingston XVII saeculo erectum, hic iterat, lucullianas hereditarii principis coenas mox visurum; foederatae Americae respublicae quinque et quadraginta millibus metrorum spatiantem aream petiverunt.

Vos autem, qui volvitis animo aliquid Romanum, festinate, et amphitheatrum, vel thermas, vel templum condite Concordiae sacrum.

Nonne vobis aequum erit ita credere, ad ea, quae pacis sunt, gentibus omnibus coniurantibus una?

Quid aerumnosum nobis, quid laetum, quid sperandum et speratum narravi. Vale, immo valete.

SENIOR.

LATINAE ADNOTATIONICULAE IN USUM TIRONUM

Vox Urbis multos nacta est lectores. Inter optimos illos adolescentes qui latinam linguam studio in scholis vel publicis vel privatis operam dant, gratam illis rem nos facturos esse existimavimus, si nonnullae interdum plagulae iis rebus dicarentur quae ad latinam grammaticam aut lexicologiam pertinent. Interim initium facimus ab hac adnotatiuncula in qua de latinis quibusdam vocibus accurate distinguendis sermo instituitur.

Sedeo-sido; adsideo-adsido; consido; desideo-desido; dissideo-dissido; insideo-insido; obsideo-obsido; subsideo-subsidio, etc.

Monendi sunt firones latinae linguae ut diligentissime caveant a confundendis vocibus quae sunt a *sedendo* cum iis quae a *sidendo* derivantur. Ut enim *sedere* statum significat, *sedemus* nos in sedilibus nostris, in sella curuli magistratus, in solio rex, in equo eques, *sidere* autem motum designat quo quis ante erectus efficit ut post sedeat, quod vulgo dicimus *posui a sedere*, eadem ratione distinguenda sunt vocabula quae ex *sedere* aut *sidere* composita sunt. Sic *adsidemus* ei quem casus lecto afflixit (cfr. Hor. Sat. I, 1, 82) ut fomenta paremus, et cetera aegrotanti utilia, at *adsidere* oratorem dicimus postquam peroravit, dum surgunt alii ad verba facienda. Sic in *Bruto* Ciceronis eos qui sermonem erant habituri in pratulo consedis (a *considendo*) legimus propter Platonis statuam; et *considunt* iudices ad ius dicendum, *considunt* patres, oratores legibus ferendis, unde *consessus* illi efficiuntur, cuius aspectus populum commovet, et iure omnes commoveat, si iudices patresque quod bonum rectumque est in animo habeant et dignitatem suam tueantur. — *Desidere* de ignavis potissimum dicitur; inde ea *desidia* quam ut improbam Sirenen vitandam esse ait Horatius (Sat. II, 3, 15), sed a *desidendo* derivetur illa *desidia* maris, qua, ut habet Apuleius de *mundo* c. 34, regiones quaedam pedestri accessu perviae interdum fiunt, cum contra aliae abruptis imbris prolatae sint, aliae quae prius fuerant continentes hospitibus atque advenis fluctibus fuerint insulatae. — *Dissident* autem eae res quae inter se discordant, ut *dissidet* interdum scriptum a sententia, gestum a voce; et si *dissidet* impar toga haud bene apta, ut ait Horatius (Ep. I, 1, 96), rides, quid facies, mea cum pugnavit sententia secum? Contra narrat Suetonius Tiberium cum Iulia primo concorditer et amore mutuo vixisse, mox *dissidisse* (a *dissidendo*) intercepto communis filii pignore qui, Aquilae natus, infans

extinctus est. — Quid plura de hac re doceam vos, adolescentes? *Insideat* oportet in mentibus vestris species quaedam castigatae latinitatis, et curandum est ut verba praecceptorum vestrorum memoriae *insidant*; cavete ab errorum *insidiis*; litterarum campum, ut ita dicam, *obsidere* vos decet et exemplaria antiqua veluti in *obsidione* habere, ut inde copiosae doctrinae *subsidio* quaesito, omnia orationis vestrae vitia *subsident*, et cum munditia elegantiam quamdam latini sermonis consequamini.

F. R.

AN FLORUM USUS FUERIT IN EXSEQUIIS VETERUM CHRISTIANORUM

QUUM recens in magnis potissimum urbibus mos invaluerit, ut defunctorum corpora curru funebri efferantur, currusque ipse non raro floreis coronis innumeris iisque ingentibus (longas lex XII tabularum vocabat) circum supraque onerentur potius quam exornentur, non pauci exstiterunt qui effusam illam ac sumptuosam copiam merito improbant, huiusmodi usum in exsequiis prorsus damnant atque abolendum censuerint. Aliis tamen alia sentientibus, ea subiit animum cogitatio, ut in mores antiquorum inquirerem, perspecturus num aliquis exstiterit florum usus apud christianos in suorum exsequiis. In exsequiis, inquam; nam flores ad sepulcra spargi consuevisse, Prudentius, Ambrosius atque Hieronymus apertissime testantur. Nec audiendi quidam recentioris aevi scriptores, qui, nescio qua ratione inhihi, affirmant id factum quidem aetate Prudentii, cum Christi fideles ab illa maiorum simplicitate descivissent, non autem prioribus tribus sanctissimae Ecclesiae saeculis. Quod profecto aut non scripsissent, aut certe retractassent, si coemeteria antiquorum christianorum ad Urbem invisere, si cryptas, cubacula, arcosolia intueri, etque pictis ornata floribus omnium generum sive sparsis et solutis, sive innexis et insertis, sive in coronam coactis videre potuissent. Quodque magis ad rem facit, inspexissent vetustissimas coemeteriorum regiones non minus ornari appictis floribus quam recentissimas quintoque saeculo propiores: imo vero eas et numero et artificio his mirum in modum antecellere. Ex quo intelligitur unum eundemque morem fuisse christianorum qui prima aetate vixerunt, et aliorum qui deinde subsecuti; pristinam utrique consuetudinem spargendi flores frondesque ad tumulos dormientium in Christo servarunt. Quis enim sibi suadeat, quorum sepulcra tanta depictorum copia florum exornari cernat, eisdem nullum nativorum florum quos terra gignit usum fuisse?

Verum si quaestio de usu florum ad sepulcra facile absolvitur, non ita quae de ipsorum usu in exsequiis. Nam sive ex litteris sive ex monumentis testimonium quaeras, quod aperte manifesteque rem declaret, invenies profecto nullum. Ergo per coniecturam quaerendum.

Ac primo quidem ea quae de floribus ad sepulcra appictis modo notavimus, ad flores in exsequiis pari ratione deduci posse nemo non videt. At iis omissis, unum praecipue animadvertendum puto: christianos veteres in suorum funeribus ea omnia humanitatis ac pietatis officia erga vita functos retinuisse, quae ab ethnicis absque superstitione aut dedecore praestari mos erat. Inter cetera oculos defuncti claudere, lavare corpus, aromatibus condire, laudes pro concione celebrare, cum cereis facibusque funus efferre. Porro ista praestabant ethnici, neque christiani omittebant, imo haec ipsa adeo diligentiori ratione ab his servata, aliaque etiam ad funerum dignitatem

distinguant. Itaque hoc Isaacus contendit maxime, singulorum libertatis ac facultatis esse habendam rationem, idque esse ab Ecclesiae visis spectandum ut subsequentibus quidem praeceant vimque monstrant, at, in excolendis fidelibus, ne nimii sint, ne angustiores; causam integram iisdem permittant, eosque, dum liceat, sentire libere atque agere sinant; haud raro contingere ut Christi sacerdotes, in obeundo munere instituendorum hominum, saevi domini magis, quam duces esse videantur: ad Deum propius esse accedendum, quod in hominum animos ipse illabatur, eos divino instinctu concitet, rectoque ordine virtute perpoliat. Ex quo illud cogebat, christianam religionem, quippe quae unica Dei cultum non specie tantum sed re spectet, quadam animi divinatione sentiri, humanaeque naturae convenire omnino, ac respondere. Itaque quum eam intellexeret veri Dei religionem, quae cordi hominum resonet tamquam imago, aequum esse arbitrabatur, ut christiana lex ad hominum ingenia se ipsa conformet, ad eorumque rationem res et consilia dirigat. Quapropter hominem spectabat semper, nec quantum praesidii esset in ipsa natura dissimulabat, ratus Deo sane propitio ac invante uti eos qui naturae ornamenta ac munera diligenter excolerent atque expolirent. Idem censebat, eos qui Deo religiosum cultum ex animi sententia ac libere impendunt, officiosam venerationem numini adhibere virtutemque, divino tangente Spiritu, agitare; quapropter pium quoddam collegium constitutum maluit, qui ab eo essent nulla voti religione alligari.

Atque haec quidem ille; nos interim eorum iudicium expectamus, qui novam hominum conversationem aequa iudicii lance pro sua auctoritate perpendent.

FRANCISCUS COPPÉE POETA

Praerosum nobis non est universam Francisci Coppée, clarissimi franco-galli poetae, vitam attingere neque de eius numeris disserere, qui leniter ac suaviter fluentes tantam voluptatem exprimunt, ut mentem alliciant animumque moveant (neque enim hic est locus neque vires sufficiunt); verum, quomodo is ad christianam religionem, iam inde a puero neglectam, iterum colendam tamquam in portum confugerit, paucis exponemus. Quae autem dicturi sumus ab ipso poeta sumpsimus, qui in prooemio sui libri, cui nomen inditum est *Bona patientia*, vel potius, si gallice loqui volumus, *La bonne souffrance* (Paris, Lemerre, 1898), et quem, gravi morbo laborans, scripsit, de se loquitur et suos intimos religionis sensus libere atque aperte exprimit. Quin etiam poeta ipse profitetur, librum scriptum esse iis, qui adhuc dubitatione aestuantes traditas religionis opiniones nimis contemptas conqueruntur; sed animis cadunt, neque intimam illam vim, quae *fides* dicitur, a Deo petendam esse sibi persuadent.

Franciscus igitur Coppée a teneris unguiculis bonis moribus atque christianae religionis praeceptis imbutus, ubi primum a pueris excessit, religionis officia neglexit, non doctrinae argumentis, sed incredibili quadam animi levitate, ingenio suo suisque voluptatibus indulgendi causa, veluti miles ignavus, qui militiae disciplina defatigatus, signa relinquit; tamen ex intimo animo totam non sustulit religionem. Neque enim iuvenis, licet pauper atque inops, divinae Providentiae imprecatus est, neque deinceps suis scriptis, quae ad religionem pertinerent, per

contemptum expressit; quin etiam semper in deliciis sacras Dei cultus caeremonias habuit ob earum pulcritudinem et magnificentiam.

Praeterea, quamquam philosophiae nunquam operam dedit, quippe qui magno musarum amore erat incensus, tamen a se ipso quaerere non intermisit, cur vitam ageret, cur lacrimas funderet; cur mortem esset obiturus et quae essent generis eiusdem. De his maximis quaestionibus, quae hominum animos agitant, multa et varia praecepta a philosophis traduntur; verum poeta noster eos, qui animam una cum corpore interire, neque ullum esse Deum putant, nunquam probavit.

Ad Deum enim colendum natura ipsa sua trahi et duci se sentiebat; sed mira quadam ignavia noluit unquam, quasi divina Providentia statutum esset, ut in extremis se religioni curandum tradere deberet. Quod quidem ei contigit. Nam cum mense ianuario anni MDCCCXVII graviter aegrotaret mortemque haud longe abesse sentiret, statuit operam dare, ut sacerdos ad se quam primum veniret. Sed cum convalescere coepisset, consilium mutavit; adeo religionis officia erat oblitus. Verum, cum iterum in morbum incidisset, tunc eum afflictum et exanimatum ob doloris acerbitatem in lecto iacentem Bouquet sacerdos, vir humanissimus atque doctissimus, adiit et multis cum lacrimis peccata confitentem audivit. Huic librum, de quo supra dictum est, poeta grato animo dicit. Qui, cum dignum se tunc non putaret, ut Christi Corpus acciperet, omne tempus in Evangelio legendo consumpsit; ex quo cum verum, tamquam solem, splendescere cerneret, fidem et auctoritatem miraculis adiunxit, eo magis quod miram quandam morum mutationem in se ipso confectam esse intellexisset. Quod quidem superbi et impii homines irrideant atque contemnant; tamen hoc explicare nesciunt, cur verba Christi, humilis atque inopis nazareni operarii, tantam adhuc vim habeant apud omnes gentes, quae neque barbarae sint neque incultae.

Ceterum poeta noster cum multas alias, tum hanc ex illa diuturna lectione utilitatem cepit, ut morbi dolorem silentio ferret.

«Quid vero mea interest?» ait ille. «Olim cum de senectute appropinquante cogitabam, totus horrebam; nunc vero, quoniam ob morbum multo ante tempus venit, eam non modo fortiter tolero, verum etiam, ut ita dicam, libenter et iucunde fero».

Praeter autem Evangelium multos alios libros, qui sunt de praeceptis et institutis religionis, sibi legendos statuit. Quod si divina mysteria assequi plane intellectu non potest (cui autem id contigit?), a Deo petit, ut se submissius gerat. Is igitur ad Deum vehementer trahebatur; quare IV nonas novembr. Corpus Christi religiose accepit.

«At quid in poeta mutatum est, postquam ad religionis officia exsequenda se restituit?» dixerit aliquis acri non sine quadam ironia. Quid mutatum? Hoc ille sibi persuasum habet, se quasi alium esse factum, non modo quod et mane et extremo diei tempore preces fundat, neque quod diebus festis in templo sacris intersit, sed praesertim quod cum voluptates suas temperantia frenet et domet, tum cotidie se meliorem efficere conetur. Praeterea non modo morbo (is enim nondum bene valet) neque morte, quae propter incertos vitae casus cotidie imminet, deterretur, verum etiam incredibili quadam dulcedine perfundi se sentit. Quam animi tranquillitatem cum ex conscientia rectae voluntatis ducit, tum ex adhibitis Deo precibus, quibus nihil est dulcius, nihil suavius. Profecto animi medicina religio est!

Restat, ut pauca dicamus de libro, quem supra innuimus. Liber igitur nonnulla continet scripta iam singulatim per ephemerides edita, quae poeta subinde exaravit, morbo instante, et quibus suos religionis sensus commisit. Quos ut exprimeret, id scribendi genus assumpsit, quod italice *bozzetto* appellant. Nihil purius, nihil suavius est eius libri sermone, qui medium quiddam tenet inter solutam orationem et poesim; quare rationi satisfacit et ingenium excitat ita, ut semper poetae mentem declaret. Tamen, quoniam eum natura ad dulcissimos affectus exprimendos finxit, eae libri partes praeter ceteras laudandae mihi videntur, in quibus sensus animi motusque dominatur. Quid enim divinius inveniri potest, quam illa *Cloches et Lilas*, quae animum poetae vehementer movent et iuventutis memoriam recordantur? Quid suavius, quam «Filli in matrem memoria» (*Souvenir filial*)? quid tenerius, quam «Puerorum preces» (*L'enfance et la prière*)? quid pulcherrimum (ne plura afferam), quam illud *La fête de Jeanne d'Arc*, ex quo summa caritas patriae elucet. Quibus in legendis hoc nobis contingit, ut magna admiratione afficiamur, elatior fieri videamur et egregios quodam modo poetae religionis sensus ad nos pertinere arbitremur. Quare hic Francisci Coppée liber semper in manibus est habendus, qui cum ad recte sentiendum, tum ad animum delectandum et ad orate scribendum plurimum valet.

DONATUS TAMBLIA

EX GALLIA

DE GALLIAE CONDITIONIBUS

IN PRAESENTIARUM

Dreyfusiana. — De loco Italia, Belgis ceterisque gentibus in universa Expositione constituto. — Omina et vota.

Credo nunquam alibi fuisse gentem, quae, vel summis constituta temporibus, tot aerumnis conficeretur, quot nunc ista Gallia, cui populos suos et alienos alere, recreare, in meliora urgere, opibus et sanguine proprio iuvare oppressos, sublevare iacentes, urbanitate hospites accire, comitate retinere, pollere industriis, libertate uti, liberos velle reliquos, nihil ab aliis petere, sua libenter largiri semper in animo fuit.

Aut nos patria caritas fallit et oculos hebetat senium generis ac fatiscencia (quae duo plerique nobis inesse dicunt, ut

Impia perdamur devoti sanguinis actus),

aut hoc supremum discrimen impendet quasi quaedam procella, qua crassus et pulverulentus aer iterum purus fiat.

Nam inficias ire non licet quoad ea quae caecus quisque inter nos digitis attrectat, ac proinde confitenda potius candide sunt, quam pervicaciter neganda.

Malorum omnium pessima, non modo urbes, sed et vicos, sed et familias discordia conturbat, et (inexplicabili modo) tanta pericula, tantasque calamitates unum tantummodo nomen in Galliam universam congressit. Dreyfus!

Hoc evocato, quasi Satana adsibilante, sexcenta crimina eruperunt. Et vituperio exercitus obrutus, corrupti pecunia magistratus, facti rei principes civitatis, bilingues habiti proditorio scelere fere omnes cives, ordinum invidia conflata, periuria publica

DE IUDAICA GENTE IN EUROPA

GUILELMUS Ripley in *Appleton's popular Science Monthly* plura scribit de populo Iudaico, quae cum a nostris et rebus et temporibus non abhorreant, si non iucunda, saltem perutilia fore lectoribus spero. Tenemus enim memoria quot et quanta praesertim in Gallia coortae fuerint dimicationes intestinae quidem ob Dreyfus ducem nefarii sceleris accusatum, re autem vera ob invidiam Iudaeorum conflata.

Ne autem nimis oratio vagetur mea, iis tantum definitur argumentis, quae ex americano sapienter excerpta in *Minervam* commentarium migraverunt.

Primum omnium constat eiusdem nationis coniunctionem pluribus contineri rebus in quibus recensentur communia, sermo, religio, consuetudines, certa regio, horum similia deinceps. Sermo et religio et consuetudines sunt eius generis quae potius inter animorum vincula adnumerentur; postrema vero condicio ad omnes in unum coniungendos plurimum valet.

gari se nunquam passi sunt. Ad haec, si formam et quasi naturalem corporis notam adiungimus, facile intellegimus quae de causa centiens centena milia hominum ita coniungantur inter se ut res publicas totius terrarum orbis perturbent. Nunc spem alunt certissimam se instauraturos regnum Iudaicum suisque legibus aliquando tandem usuros. Hoc ut perficiant magnis itineribus se committunt atque novas deducunt in Palaestinam colonias pecunia a Rothschild data fenori.

Sed ad eorum numerum redeamus. Tot cum fere sint quot supra dixi, uti ex tabulis publicis terrarumque descriptionibus deprehendimus, dissimili tamen ratione sparsi ac disseminati reperiuntur. Pauci Africam et Oceaniam incolunt, complures Americam cuius in urbe principe ducenta quinque milia Iudaeorum sibi domicilium constituerunt, plures vero in Europa Russiam et Austriam. In Hispania, quae quasi officina Iudaici populi a scriptoribus de commenticiis narrationibus habetur, ob vehementissimas insectationes exeunte saeculo xv exortas, perpauci admodum supersunt.

DE IUDITH TABULA PETRO ALDI AUCTORE

IN magna ad aedes Vaticanas ostensione munerum, quae totius orbis principes populique catholici Leoni XIII Pont. Max. amoris ergo, devoto libentique animo miserant, anno quinquagesimo vertente a sacris ab ipso primum litatis, ingens tabula (quam hic aere incisam intuemur) ad se omnium rapiebat oculos.

In ea Iudith, mulierum fortissima specieque decora, digna profecto omnium laude gentium, depicta conspiciatur, quae, summo mane, de eminentiori loco Bethuliae civibus militibusque urbem tuentibus, stupore atque admiratione percussis, obtruncatum ducis Assyriorum caput ostendit.

Insignem tabulam coetus matronarum, quibus a sacratissimo Iesu Corde nomen est, Petro Aldi, eximio aetatis nostrae artifice, pingendam commiserat, eidem qui, omnium pictoriae artis cultorum plausu, aliam perfecerat tabulam, *Senarum libertatis extremi dies*.

Illae vero in pignus amoris ac devotionis egregium

Petrus Aldi pinxit.

Quamquam nemo ignorat locum certum, optime naturam, definitum maribus obtinere Italos, quibus adhuc animorum consensio deest. Ex contrario Isaac filios, quos vocant, populosque errantes, italico nomine *Zingani*, cum sedem certam habeant nullam, in patriis tamen institutis ac moribus manere scimus omnes.

Verum populus Iudaicus hoc habet omnino proprium ut speciem quamdam nationis aliis interiectae efformet, contumeliis lacessitus, hinc illinc expulsus, in terris diiunctissimis maximeque diversis, isque solus. Atque id eo vel maiorem facit admirationem, quod in tanta rerum varietate locique, patrio sermone, tanquam incommoda veste, deposito, multa iam saecula ita sibi constat et cohaeret, ut ex disiectis membris quasi conglutinati unius corporis formam praebeat.

Nam in Hispania, ubi *Marrani* media quae dicitur aetate vocabantur, in Dacia aliisque Europae partibus vitae in solem orientem spectant sermonem usurpant hispanicum; apud Sarmatas ac Polonos corruptum quoddam germanice loquendi genus; arabica in Mauritania, in Italia italica plerumque voce utuntur.

At, meis verbis dico, si in usu forensi et cotidiano eiusdem linguae societate non coeunt, in rebus tamen divinis iisdem fere verbis Deum venerantur ac maiores, duce Moyse, consueverunt. Praeterea Iudaei, natura an singulari quadam providentia datum nescio, alienae consuetudini per speciem obsequentes, externis moribus obli-

Amoenitates ruris eorum animos nihil trahunt, quippe qui agri culturam omnemque corporis laborem fastidientes tota mente ad negotia et pecuniarum rationes incumbunt. Ex quo fit ut Londinii, Berolini, Vindebonae, Francofurti, in quibus negotia non desiderantur, mirum quantum argentaria faciant.

Ad corpus quod attinet, hoc est proprium Iudaeorum et praecipuum ut minori sint statura quam reliqui in universum populi. Qui cum differant inter sese atque alii alios proceris corporibus superent, medium quid tenent omnes quod illi non attingant. Latera autem quae in fabrica membrorum dimidiam fere partem totius corporis constituunt, quamquam hoc non viribus naturae, sed externis est causis tribuendum, tam exigua sunt quam ut non magis in ceteris.

Iniquis his condicionibus quis credat diu vivere Iudaeos neque alias esse gentes quibuscum diuturnitate vitae comparentur? Quod si rem perpendere velimus, reperiemus profecto curam lege praeceptam cibi modumque in potione ex alcool quodammodo facta id efficere, ut nec tabe nec iecoris vitio laborent. Contra sunt medici arte insignes qui dicant illos prae aliis civibus in insaniam incidere. Ceterum eius generis insaniam est quae ad necem voluntariam non compellat, sive quod religione prohibetur, sive quod abiectio animi retardantur.

B. NELLI.

opus Pontifici obtulerant, quod in aedibus Vaticanis impresentiarum se vatur.

Puto equidem novum admirandumque Iudith effigendi modum, feliciter ab artifice excogitatum, ab eo felicius absolutum fuisse.

Etenim, praeterquam personarum exempla perfectissima, apti vestimentorum mores urbisque situs, unde subiecta in planicie hostium castra cum distantis tentoriis cernere licet, spectantium oculos ad se rapit incomparabilis mulier, sereno vultu de teterrimo duce triumphans, ipsaque perbelle delineata scena aequis vividisque coloribus atque arte magistra.

Sanc alias etiam praestantium artificum tabulas idem praeclarum facinus referentes, praesertim Romae, libet admirari, uti quas Bonarrotius, Titianus, Guido, Gherardus a noctibus nuncupatus egregie pinxerunt. His tamen Petri Aldi opus non minoris esse ducendum existimamus, praesertim totius rei disponendae novitate, qua omnino distinguitur.

I. CASCIOLI.

Crescentem sequitur cura pecuniam,
Maiorumque fames. Multa potentibus
Desunt nulla. Bene est, cui Deus obtulit,
Parca, quod satis est, manu.

(Hor. Lyric. III, 16).

addita esse existimabimus, si fides habenda est Iuliano cognomento Apostatae, qui in epistola ad Arsacium querebatur, christianam superstitionem (sic appellabat) ideo mirifice crevisse, quod eius sectatores praecipuam singularemque erga mortuos curam adhiberent. Quapropter si quis, inquam, usus florum, a superstitione tamen remotus, apud ethnicos fuerit, qui certe fuit, nulla iam videtur caussa afferri posse, cur ab eo christiani abstinerint. Atqui praeter floream coronam capiti adnexam (a qua iure merito christiani abhorrebant, utpote idololatriae certo signo: eo namque ritu mortuum corpus non secus ac idolum consecrabatur) spargebant ethnici flores et coronas in feretrum ipsum, ut factum esse in funere Virginiae atque cuiuspiam alterius Romanorum legimus. Ergo et tantumdem, cum dignitate tamen ac moderatione, a christianis factum esse concedendum sane videtur.

Ethnici quidem id unice christianis exprobrabant, quod coronam capiti denegarent seu vivorum seu mortuorum: de cetero florum usu nil videntur habuisse quod vitio verterent. Unde arguere licet, christianos quoad alios florum usus cum iis consensisse. Itaque cum in actis martyrum lego, eorum funera cum triumpho magno deducta esse, non video cur huiusmodi triumphos sine floribus fuisse censeam. Quid enim in triumphali pompa solemnius atque nitidius quam florum honos et copias (1).

Undique iustitiae flore tegunt vias.

At enim, dixerit quispiam, fimbriae pompae nullas fuisse apud priores illos christianos, qui persecutionibus exagitati, fere in tenebris delitescabant: aut si forte honos florum habuit martyri, non inde colligi ceteris etiam collatum. Nam quoad primum satis sit animadvertere, quidquid leges contra christianam religionem statuerent, easdem aliam prorsus rationem de omni genere funerum habuisse: neque ethnicos christianis fuisse exprobraturos, quod floream coronam mortuorum capiti non adnecterent, si nullum publice funus ductum fuisset: quoad alterum vero meminerimus, cultum religiosum erga martyres non haberi, antequam hi legitima Ecclesiae auctoritate essent probati, aut, solemniter ut verbo utar, vindicati. Illas ergo exsequias martyrum nuper occisorum si forte floribus ornatas concedimus, in aliorum quoque Christi fidelium funeribus, multo parcius tamen, habiit huiusmodi honorem concedamus necesse est.

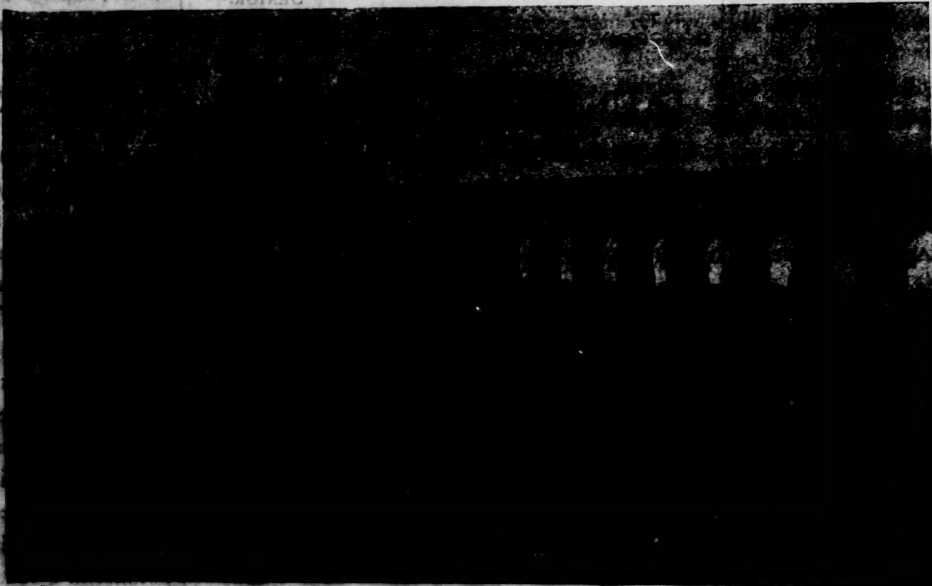
Sed iam iusto prolixior excurrit sermo: neque spatium scribenti sufficit ad reliqua, etsi non multa, exponenda. Illud autem omnino hic videtur addendum, hunc morem adhibendi flores in ipsis exsequiis cito desisse: secus vix intelligi potest, quomodo inter tot christianarum rerum scriptores nullus existerit qui de ea re aperte mentionem fecerit. Quod autem monumenta nihil prae se ferant aperte ac manifeste idem testantia, nil mirum; quum Romae et ethnici simul et christiani nihil ad sepulcra sive pinxerint sive sculperint, quod re ipsa modum rationemque exsequiarum exprimat.

Ceterum, qualiscumque florum coronarumque usus ad sepulcra et in exsequiis veterum christia-

(1) OVID. IV Trist. 2, 50.

norum fuit, qui id ceteraque pietatis officia circa suorum defunctorum corpora ea mente potissimum faciebant ut fidem resurrectionis assererent; non inde tamen se tueri posse existiment, qui neglectis sacris divinis, eleemosynis, precibus ac salutaribus quibusque operibus (quae maxime illi antiqui praestabant) in refrigerium animarum aptissimis, uno hoc honore florum contenti, Deo se et hominibus et suis caris defunctis satisfacisse arbitrentur. Pammachium imitentur de quo apte Hieronymus: « Ceteri mariti super tumulos coniugum spargunt violas, rosas, lilia floresque purpureos; et dolorem pectoris his officiis consolantur. Pammachius noster sanctam favillam ossaque veneranda eleemosynae balsamis rigat » (1). Imitentur Ambrosium, qui in obitu Valentiniani se floribus omnibus anteponebat profitetur divinam Victimam. Inquit enim: « Non ego floribus tumulum eius adspersam, sed spiritum eius Christi odore perfundam. Spargant alii plenis lilia calathis. Nobis lilius est Christus. Hoc reliquias eius sacrabo » (2).

Iure igitur germani Christi fideles luxuriam hanc

Aqueductus prope Romam.

florum non multis abhinc annis inductam in exsequiis exprobrant, nec desunt qui suos rogant, ne sinant se demortuos, suspensis feretro coronis efferri; ideo quia videtur consuetudo haec dolo malo fuisse intromissa, ut flores sacrificio, precibus et ceteris Ecclesiae castissimis ritibus subrogarentur. Quod si qui sibi temperare omnino nequeant, quin ad solatium vivorum et defuncti honorem unam alteramve adducant coronam; eos vehementer hortamur ut corona ipsa signum quoddam vexillumque fiat christianae fidei adversus fraudulenta consilia, nefariam impietatem, apertamque violentiam: cedatque in laudem divini servatoris Iesu Christi ad instar Constantiniani monogrammati, in quo medium Christi nomen corona redimitum radiabat, docebatque in Christo esse victoriam nostram, nostramque in coelo coronam Christum esse.

I. BONAVENTIA.

(1) Hieron. Epist. XXVI ad Pammach. de obitu uxoris, cap. 2.

(2) Ambrosius, De obitu Valentin., p. 12.

Medio de fonte lepōrum
Surgit amari aliquid, quod in ipsis floribus angat.

(LUCR. 4, 1115).

Ludus animo debet aliquando dari,
Ad cogitandum melior ut redeat tibi.

(FED. 3-14).

GUSTAVE ZÉDÉ

NAVIGIUM IN MARE NUPER DEDUCTUM

IN nostri temporis diariis plura sane admiranda referuntur de quodam novo navigio per electricam vim sub mare natante, de quo coram reipublicae moderatoribus factum est nuper in Gallia periculum. Et ipsa gallica diaria quae ad nos perveniunt, singillatim de re plura continent.

Novum navigium, cui nomen *Gustave Zédé* praefecto navibus ornandis, qui anno MDCCCLXXXVI primam id genus navem aedificavit, suum fecit periculum per hos dies in freto inter Galliam et Aearum insulas tum tranquillo mari, tum aestu agitato; modo omnino undis obrutum, modo vix curvatura superiore emergente.

Pernicitatis maximum est illi sex, ut aiunt, nodorum in singulas horas; sed certum est etiam plures posse transcurrere, dummodo pressio augetur, quod hoc primo specimine tentare haud visum est opportunum.

Novi autem inventi factum periculum non amplius septuaginta sex chilometrorum spatium: verum hoc satis fuit ad eius omnimodam firmitatem demonstrandam, quum nihil detrimenti in accumulatoribus repertum sit: qui autem illud conscenderunt, solidum atque ad habitandum idoneum affirmarunt.

Si de operis successu quaestio instituat; quod attinet ad firmitatem et militarem usum, omnis laedendi vis in hoc navigio explicatur per torpedines, quibus ab aliis similibus minime differt. Ex periculo super navim loricatam *Magentam* instituto, et quod prospere evenit, com-

pertum est, ipsum sub aquis nec conspici nec ictibus pertingi posse. Hac de causa ad maris superficiem enatandam non adhibetur nisi quum ab insidiis et discrimine omnino tutum videatur.

Unicum temporis momentum ad appetendum, quum suas torpedines emissurum ab undis emergit. Sed collineare perarduum. Liqueat enim a loricata navi deprehendi non posse quod sub aqua latet nisi circiter ad bis mille metrorum intervallum. Attamen est aliquis defectus in hoc, cui posse in posterum consuli confiditur.

Alterum vitium, quod quovis spiraculo et foramine caret, quod cogit navarchos rem gerere in tenebris. Verum iam de aptando ipsi periscopio agitur, ut quodlibet in punctum per specula optica et prismata radiorum solis repercussio conveniat.

Ceterum navigium *Gustave Zédé* non adhuc exhibet quod perfectissimum de navigiis sub mare natantibus excogitari potest; habendum potius ad tutanda litora magis idoneum quam ad aggrediendum loricatas naves. Tamen in torpedinum molitione aliquem signat progressum.

Interea acriter Caesaris Burgi ad alia navigia aedificanda, *Narvalum* nimirum et *Morseum*, intenditur: alterum ad defendendum, ad aggrediendum alterum instructum. Sexcenta quinquaginta millia argenteorum gallicorum pro impensa statuta.

LAEIUS.

tabula suscepisset, nempe primum decem labentibus horis, postea viginti una minus, comperuit ibi numerari duo stellarum millia ac centum quinquaginta tres, quarum 961 fortius ac vehementius potentiori ac vehementiori lucis potentia depingebantur, 1192 remissioribus radiis apparebant impressae.

Hinc etiam innotuit, quod antea delitescerat, quoad hanc nebulosam; nam quae sensim quasi deliquescere luce videbatur, atque in coelestia spatia gradiens quasi exinanita perire, nunc fulgidis limitibus circumscripta cognoscitur, atque solare schema exhibet certum ac definitum, in quo studia sine aberratione versentur. suis procedens legibus, suisque utens, et unum quoddam praeferens integrum atque completum, quod motu praeditum tali est, ut singulis momentis secundis quatuordecim per millia passuum anglice dimetienda ac aestimanda gradiatur.

Age nunc, fare si valeas et ostende quo ruat hic astrorum globus, ac legio ista centurionum coeli militia, tot solibus quot sunt sidera constans, quorum unicuique totidem adstant planetarii satellites (minimum dicimus) quot soli adstare nostro videmus?

Coram his qualis atomus homo, qui iam atomus ineffabilis est si comparetur tantum orbi terrarum! At tamen quantus est homo, qui haec immania intellectu comprehendit, quae dum comprehendit necesse est ut comprehensis longe maior habeatur?

Quanam vero est illa potentia, quanam illa sapientia quae iussit, quae disposuit, quae ornauit haec omnia, quae loca praeeparavit, in quibus essent et moverentur?

Quisnam finis, quae meta mirabilium tot rerum? An solitudo? An desertum illi, qui guttam aquae tot habitatoribus cumulavit?

Proculdubio «Caeli enarrant gloriam Dei»; sed nos, gloriam scrutantes, opprimimur gloria.

H. DE VECCHI-PIERALICE.

BACCHANALIA ROMANA UT OLIM CELEBRATA, UT NUNC

Ludos innocuos praenittere Roma solebat

Hebdomadis, quas esuriales

Religio statuit, Christi memor esurientis.

Ludicra tunc, at honesta, patebant

Civibus, hospitibus spectacula, saepe novata.

Urbis erat via quaeque referta

Larvis, quae varia risum ratione movebant:

Os aliis fuligine nigrum;

Frons aliis cornuta; aliis turgentia labra,

Effuso diducta cacinno.

Auriculas asini praelongas docta iuventus

Gestabat, vel sesquipedalem

Nasum, quo veluti prora diffunderet auras,

Haud aliter, quam navita pontum.

Omnibus at scenis erat illa facilius, in qua,

Oppositis dorsis, iuvenum par

Unius in tergo miseri recubabat aselli;

Posterior cum saepe priori,

Adfrictas caudae, tacitus proferret ofellas.

Sed quae pauperies bodiernam

Dura premit Romam, prostravit in Urbe leporem,

Curarum sub pondere fessum.

Si quis ludit adhuc, baud raro cruda pudori,

Cruda sacris fert vulnera rebus.

At sua bacchantem nuper petulantia quemdam

In poenas coniecit acerbas.

Hic, stygio velut igne satur, cacodaemonis ustam

Induerat, mala simia, formam:

Ignem rubens illi pelagus, femoralia rubra,

Rubraque plus fornace lacerna;

Haerebant capiti duo cornua; pendula dorsum

Ornabat proluxaque cauda.

In medio stans ille foro, blaterabat inique;

Cumque via vidisset eadem

Adventare virum, cui religiosa cuculla,

«Huc oculos (adstantibus ait),

Huc vigiles animos intendite, quotquot adestis:

Me Satanam, mea cornua bina

Vir premet ille Dei, complexu laetus amico».

Cui monachus: «Placet illa premendi

Conditio; dextras igitur stringamus, ut optas».

Vis inerat manus digitisque

Tanta quidem monachi, quantum vix ferrea forceps

Explicet. Hinc Satanus ululare,

Hinc torquere caput, tritoque simillimus angui,

Huc illuc convolvere corpus,

Interea clamans: «Miseri miserere, nec ultra

Excrucies peccasse dolentem».

Forcipe iam tandem laxata, turbinis instar,

Scurra fugit, fugiensque galerum

Cornigerum, serit et lacera per compila caudam

Haec victor lululans tropaea

Ludibrium pueris permittit, donec olemes

Colligat exuvias quis Hebraeus.

GRATUS COLUMBIANORUM ANIMUS IN CHRISTUM IESUM

COLUMBIANAE reipublicae principes, in celeberrimo conventu nuper habito, legem omnium consensu tulerunt, ut in catholicorum templo urbis Bogotà monumentum Iesu Christo beneficiorum gratia in Columbianum populum, hoc exeunte saeculo, poneretur, quo grata in eum significaretur voluntas: lidem maxime Columbianos hortati sunt ut Deo precationem continuam perpetuamque facerent, ne posthac divinum eos auxilium deficiat.

Ex omnibus contionibus, in quas populares oratores conveniunt, una Columbianae gentis sollemne praebebat testimonium cultus atque venerationis SS. Redemptori D. N. eiusque in terris vicario.

Qua de re cum excellentissimis illius nationis viris magnopere gratulamur, spe confisi ceteras respublicas eorum exemplum esse imitaturas. Neque enim cives tantum et familiae, sed civitates, regna, imperia, nationes quoque omnes referre debent gratias pro beneficiis innumeris quae humano generi largitus est propter divina mundi redemptoris merita. Quidquid boni assecuti sumus ei bonorum omnium largitori debemus, ab eo solum sperandum est fore ut cuiusque generis rebus prosperis in posterum frui possimus.

Ad verbum transcribimus legem, quam commemoravimus, cuius exemplari Domini natalibus perducem Velez clarissimum virum, ad Sanctam Sedem civitatis personam gerentem, muneri S. D. N. Leonem XIII illa nobilissima contio constituerat.

Ita iacet:

«Caput I. Hac lege respublica Columbiana hoc extremo saeculo beneficiorum memor, quae centum abhinc annos accepit, ex quo liberae nationis vitam agere instituit, divinam Iesu Christi auctoritatem fatetur eique maximas agit gratias pro singulari in civitatem favore.

«Caput II. Ad perpetuam huius bene facti memoriam, quo Columbianorum admirabilem in Deum

amorem testificamur, Antistitis christianae reipublicae praemisso consensu, in cathedrali templo Bogotà urbis ponatur monumentum.

«Caput III. Unum huius legis exemplar Sanctae Sedis personam apud nos gerenti, alterum reipublicae ad Vaticanum procuratori exhibeatur, ut melius innotescat qui animus noster sit erga Sanctam Sedem, eique praecipimus ut Leoni XIII pontifici maximo Columbianae nationis nomine maxima cum voluntate et obsequio offerat.

«Caput IV. Ad munus explendum, quod hac lege suscepimus, in aes publicum sumptus incidet, quum rationem dandarum acceptandarumque rerum duxerimus».

ANNALES

De basilica Hierosolymae inventa. - Pro pace. - De munitionibus gallicis in Barberia. - De pacto sancito inter Angliam et Aegyptum. - De rebus africanis.

Ex litteris D. Zaccaria antiquae artis, quam archaeologiam dicimus, peritissimi doctoris ab Hierosolyma missis haec accepimus:

Mensis ianuarii nuper exacti initis, dum loci situi nomine Dormitione donato effodiuntur fundamenta, ex ea parte quae ad meridiem et orientem solem vergit, antiquissimae repertae sunt reliquiae ad basilicam triclinii vel potius coenaculi pertinentes, longitudine novem et viginti passus duosque fere pedes (= m. 44), latitudine octo et decem passus et tres circiter pedes (= m. 33), tresque aedis aliae, ab

Inter cetera columnae fragmentum effossum est, longitudine septem ferme pedes (= m. 2), et diametro cubitus quasi tres, quod basilicae Constantianae reliquiis a Nativitate nuncupatae respondet.

Inventi praeterea sunt lapides magnae molis quadrati, quos iudicamus mediae aedae cum fornice olim fuisse, ubi antiqui scriptores sacrarium collocant quod Dormitionem dicunt. In posterum effosionibus peractis omnia in lucem ventura speramus.

Quod quidem inventum apud templum maximum in Sion, si, ut sperare licet, confirmetur factis, omnes catholicorum laetitia afficiet animos. Innumeris enim post annis locum sanctissimum recuperare poterunt in quo Eucharistiae sacramentum fuit institutum.

Nondum satis compertum est, quidquid dicunt ephemeridum scriptores, utrum Sanctae Sedis legatus ad conventum accedat necne de pace universa firmanda et de armis deponendis.

Interim Muravieff illustris comes, qui rebus externis moderandis Russici imperii, die 11 mensis ianuarii iam iam elapsi litteras circum regna totius Europae dimisit, quibus, si supremis rerum publicarum moderatoribus videtur, in eo conventu maximo concludit haec esse disserenda:

Spatium temporis, omnium consensione, condicatur, quo nulla natio terra marique copias nummarumque militum rationes augeat: simulque opportuni exquirantur modi, quibus in posterum cum exercitus et classis tum expensae ingentes imminui possint.

Prohibeantur vulcania arma, iniciendae in hostem materiae, pulveres, quos nominant pyricos, funestiores quam qui modo adhibentur, nondum excogitata.

Imponatur modus in terrestri bello materiae periculosae; impediatur ne ex folliculis per aera vagantibus tormenta bellica demittantur.

RERUM ELENCHUS SECUNDI NUMERI HUIUS ANNI

De probabili foedere inter Angliam et Americae Septentrionalis civitates . . .	A. ZAMA.
De ethnicorum scriptis in adolescentium institutione retinendis	F. TEDESCHINI.
Minuciana	F. RAMORINO.
Ex Bosphori litoribus	B.
Tenui victu contentus, Ingluviem fuge. - Ad Fabricium Rufum. Epistola . . .	LEO XIII.
De Moscoviae imperatoris consilio circa pacem	MONTELUCCIUS.
De monumento sepulcro Romuli attributo et in effossionibus Fori Romani nu- perrime invento	H. MARUCCHI.
Anthea (<i>Eamus ad Ipsum</i>).	P. ANGELINI.
Antonius Fogazzaro	HERSILUS.
Quaedam de instauranda sacrorum dierum observantia	LAELIUS.
De Laocoontis statua	I. CASCIOLI.
Annales	EGNATIUS.
Acta Sanctae Sedis	THOMAS.
Aenigmata	X.

Ciapponi Franciscus et Soc.

OFFICINA

ANAGLYPTIS, GEMMIS CONCHISQUE CAELANDIS

PRAESERTIM IN REDDENDIS FIGURIS

PHOTOGRAPHICE EXPRESSIS

TEMPERANTIA IN PRETIO - DILIGENTIA IN OPERE

ROMAE - Via Sistina, 129 - ROMAE

BURNS & OATES

LONDON W. - 28, Orchard Street, 28 - LONDON W.

Qui opera cardinalium ediderunt Waughan, Manning, Wiseman, Walthorne archiepiscopi, Hedley episcopi, Faber, nec non Patrum Societatis Iesus et Sancti Philippi Nerei; qui itemque edunt

The Catholic Directory

ecclesiasticae in Anglia hierarchiae nuncium,

The Dublin Review, etc.

nulla impensa, in omnes orbis terrarum regiones libentissime mittent Indicem ab ipsis novissime in quattuor partes 84 paginarum dispositum, libros catholicos omne genus contentem, legentibus utilissimum.

L. Romanini et Soci

ROMAE

VIA TOR MILLINA, N. 26-28

PRAEMIIS DECORATUM OPIFICIUM

Sacrarum Supellectilium textili disciplina fabrefactorum

sive phrygio opere, sive damasceno, sive acu discriminatarum,

sive auro, sive argento,

sive sericis intertextarum, item siqua sint ad Eccl. usum

Ibi et Calices, Ostensoria, Pyxides, Lampades, Reliquiaria,

Thuribula, Acerrae,

ex argento, ex cupro, deauratae, deargentatae.

✠ *Suppeditator SS. D. N. Papae* ✠

VENALIUM INDEX IMAGINIBUS RERUM DISTINCTUS GRATIS DABITUR

**EQUES PHILIPPUS VITI
MARMORARIUS**

ROMAE - Via Alessandrina, N. 51 e 52 - ROMAE

AFFABRE SCULPIT QUAE SUNT

AD SIMULACRA, ALTARIA, SACELLA

AEDICULAS

Uti patet ex operibus erectis ac reffectis

in Basilica Lateranensi,

Liberiana, Laurentiana extra muros, Transtiberina,

Eudoxiana, etc.

Machinae sub mari arceantur, quae a torpedine pice nomen sunt mutatae, aut inventa eiusdem generis, quae damna afferre possint: nusquam gentium adflicterent nova rostra. In praeficiis navalibus pactiones servantur, anno 1864 Genesae constitutae ac capita adiecta anno 1868.

In neutram partem considerentur naves servatrices in pugnis aut post pugnas.

Quae ad leges et consuetudines belli anno 1874 Bruellis in urbe sancita pertinent, perpendantur et exstantentur.

Nemo cuiusvis supremi velut indicis a contentibus electi sententiam, neque intercessionis manus recusare possit, quod ad evitandum bellum nitatur: de ratione et via in re postquam utriusque partis per criterium transmissae sunt causae, nulla dissentiat natio.

Tunc in Barberia nuntiantur munitiones quam maxime, quae praecipue libertati tegant ab hostium maritima incursione, qui hostes aperte designantur Angli.

Galli autem res in peius ituras et vere proximo bellum fore, quod ab imis mutet condiciones civiles Maris regimini, si e pugna victores Angli discederint.

Sortes ipsae maris interni, quod ad Europam pertinet, incertae manent donec difficultates enodentur: omnis his extremis temporibus inter Angliam et Galliam quae sibi invicem invident.

Inter Aegyptum et Angliam pactum sancitum fuit de regimine Sudanensi administranda.

Suspensio rerum civilium magnopere rem commovent et operantur maxima commoda obventura illis gentibus, Europaeque gratum fore Britanniae visum: humanitate cultusque civile loca, in quibus barbari homines, vulgo *Mahdisti*, impune hucusque grassati sunt.

Legum ad pactum confirmandum fuerunt Bostros praefectus aegyptius rebus externalis administrandis, et Cramer praefectus britannicus ad negotia civilia apud Aegyptum. Octo definita sunt capita quae ad pactum spectant:

a) Vexillum sudanense inigne quoque prae se ferat Aegypti regni et Britannici, Suakim autem praeparatur vexillum aegyptiacum;

b) Praefectus a principe aegyptio (*Kadiv*) creetur, adprobantibus Angliae rectoribus;

c) Alienigenae nullis peculiaribus iuribus in Sudan utantur;

d) Procuratoribus ad negotia civilia, quos nationes mittere solent, ne liceat officia iuraque exercere absque Britanniae beneplacito;

e) Turpis hominum permutatio ubique vetetur in regionibus africanis ab Anglia occupatis;

f) Rerum importatio in Sudanenses regiones libera portoria esto, dummodo tamen merces iter faciant per agrum aegyptium;

g) Armorum et a vino per ignem expressi humores negotiatio aeque fiat ac sancitum fuit in contione habita Bruellis a nationum legatis postridie kal. iulias anni millesimi octingentesimi nonagesimi;

h) Magistratum iurisdictio coalescens ex iudicibus anglis et aegyptiis in urbe Suakim tantummodo ius dicat.

Maconnen praefectus (*Ras*) certiore fecit Martini italicum Erythraeae praefectum conciliatam esse pacem inter se et Mangascia.

Nuntii insuper ferunt negotia civilia in Africa italica esse satis tuta. Ob quam rem omnis abest suspicio belli agendi vel cum Menelichio Abyssinae imperatore (*Negus*) vel cum eius praefectibus (*Ras*).

Quod erat valde in votis.

EONATIUS.

ACTA SANCTAE SEDIS

Litterae gratulatoriae Raphaeli De Courten et Iosepho Gualandi. - Indictio iubilaei. - Conventus patriciorum romanorum apud Pontificem. - Responsa super quaestionibus maximi momenti. - Monitum ad Ordinarios Italiae. - Regulae de usu linguae palaeoslavicae.

RAPHAEL De Courten comitem, unum ex primoribus ducibus militiae romanae, dum nonagesimum annum est expleturus, Pontifex cum litteris gratulatoriis, Equitem Pianum renunciavit.

Explenti autem Iosepho Gualandi canonico Bononiensi annum quinquagesimum ab initio sacerdotio, Pontifex, *per Breve*, item gratulatur utpote viro de Ecclesia optime merito, qui una cum fratre, iam vita functo, domum Bononiae auribus et lingua captis aperuit, virosque et mulieres huc illuc coegit, qui miseros illos aliorum ope destitutos curarent, foverent, patriae utiles Deoque amabiles efformarent.

Nuntiatur est a Natali Domini Iesu omnes fideles lucrari posse ubique indulgentiam quae dicitur in forma iubilaei qualis concedi solet vigesimo quinto quoque anno.

vii kalend. februar. Pontifex patricios urbanos vota consueta proferentes verbis solemnibus est adhortatus ut in fide maneat pravisque cupiditatibus abstineant.

EX S. R. ET U. INQUISITIONE

Pro-Vicario Generali Utinensi quaerenti utrum vigeat adhuc poena excommunicationis in eos qui pecuniarum summas ex fidelium eleemosynis collectas pro Locis Terrae Sanctae et ad eadem sacra Loca spectantes apud se retinere audent vel praesumunt, hoc responsum datum: «Constitutiones Summorum Pontificum contra occupantes et detinentes eleemosynas et bona ad Loca Terrae Sanctae spectantia omnino vigere: non tamen censuras latae sententiae, nisi eas quae comprehenduntur in cap. II, Sess. 23 de ref. Concilii Tridentini». Hi autem censura plectuntur qui «alicuius ecclesiae aliorumque piorum locorum bona, emolumenta seu quascumque obventiones quae in ministrorum et pauperum necessitates converti debent, in proprios usus convertere, atque usurpare praesumpserint, seu impedire ne ab iis, ad quos iure pertinent, percipiantur».

EX S. CONGREGAT. DE PROPAGANDA FIDE

Litterae redditae sunt Episcopo Campivallensi, quibus ad memoriam revocatur norma impertiendi sacramenta et sepulturam ecclesiasticam adlectis in Societates proscriptas; quas inter recensetur anglica *Old Fellows*. Nempe, Societatibus istiusmodi adscriptis, si sint notorii, neque sacramenta, neque exsequias, neque ecclesiasticam sepulturam concedi posse, nisi, debita retractatione emissa, per absolutionem Deo et Ecclesiae fuerint reconciliati. Si quando vero iidem morte praeventi retractationem rite emittere non

potuerint, nihilominus ante mortem signa poenitentiae et devotionis dederint, tunc poterit eis concedi sepultura ecclesiastica, vetitis tamen ecclesiasticis pompis et solemnitatibus exsequiarum.

Item moniti Ordinarii Italiae ne ad sacros Ordines promoveant clericos ex aliis nationibus, maxime Polonos, qui careant litteris sui Ordinarii, neque eos Episcopis Americae commendent, nisi annuente Consilio de Propaganda Fide.

✦

EX S. RITUUM CONGREGATIONE

Regulae constitutae de usu linguae palaeoslavicae in sacris, quibus privilegium, quo plures iam gaudent, ratum habetur, definitur et componitur cum consuetudine legitima fidelium eorumque votis.

THOMAS.

LOGOGRIPIUS

Deme *pedem*, gererent olim dum bella Quirites,
Hoc grave lixarum terga premebat onus.
Pes solus, capiti vel si praefigitur, ambo
Importuna solent non semel esse tibi.
Iamque *pedi* rescinde pedem, curtoque subinde
lunge *sinum*, dorso te vehet ipsa suo.
Velle *sinum*, dabitur quo possis ducere saevum,
Praedia si placeat visere ruris, equum.
Linque *caput*, veterum modo sit fabula verax,
Vir satus herculeo sanguine detegitur.
Integra quid res sit, dicant tibi florea sarta
Et spicae, tua ni dixerit ipsa manus.

C. DE ANGELIS.

Ex sociis qui huius logogriphi interpretationem ad commentarii moderatorem miserint intra duos menses, unus, sortitus, gratis accipiet librum egregium, magnificis exornatum figuris, cui titulus:

FRA ANGELICO DE FIESOLE

SA VIE ET SES TRAVAUX

par ÉTIENNE BEISSEL, traduit de l'allemand par JULES HELBIG.

Solutiones aenigmatum tertii numeri sunt:

Cor-olla.

Sal-ve.

Eas miserunt multi; sociorum autem haec sunt nomina:

Excell. Antonius Grasselli, Archiepiscopus, *Viterbio*; Excell. Petrus Monti, Episcopus, *Tiburis*; clarissimi viri L. Provost, *Santo-Brieco in Gallia*; Aloysius Cappelli, *Sena Julia*; Car. Wandermassen, *Magno Monte in Belgica*; Herbertus Augustus Strong et filii duo academici, *ex Anglia*; C. Allagant, *Gratianopoli in Gallia*; P. Fr. Reuss; Eduardus Bianco; M. Esendero, *Barchinonensis*, Seminarii scholasticus, *Roma*; Donaldus Macrae, *Maus Lairg in Caledonia*; Adolphus Artioli, *Ferraria*; Amedeus Saint; Aemilius Chatelain, *Lutetia Parisiorum*; Robertus Goffard, *ex Belgica*; Antonius Faklic, *Tergeste*; Carolus Stegmüller, *Sabaria in Hungaria*; Pompeius Seregny, *Mediolano*; Durans Nencini, *Florentia*; I. Damiani, *P. O. Mossula C. O. Montana in foederatis Americae civitatibus*; Franciscus Tesar, *Praga in Boemia*; Stanislaus Bednarski, *Cracovia*; Augustus Narquet, *ex Gallia*; Theodorus Korsch, *Mosca in Russia*.

Sortitus est praemium

HERBERTUS AUGUSTUS STRONG,

ad quem gratis missus est libellus, cui titulus:

IOANNIS BERNARDI VIGI
DE SINDONE TAURINENSI

CARMEN

Curante VINCENTIO LANFRANCHIO.

Sponsor: IOANNES BAPTISTA CIAMPI, iurisperitus.

ROMAE - Ex Officina Forzani et Socii.